

Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

1 Asia

Pitkäkosken rinnelehtojen (YSA012330) rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen virtavesikunnostushankkeen toteuttamiseksi Vantaanjoessa, 91-404-1-2, Helsinki

2 Hakija

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry (VHVSY)

3 Vireilletulo

13.5.2026

4 Hakemus

VHVSY hakee lupaa poiketa Vantaanjoen rantaan rajoittuvan Helsingin Pitkäkosken rinnelehtojen (YSA012330) luonnonsuojelualueen säännöistä osana Vantaanjoen Pitkäkosken virtavesikunnostusta 1.8.2026– 31.12.2026 ajaksi. Luonnonsuojelualueen säännöt kieltävät alueella liikkumisen muutoin kuin kävellen tai hiihtämällä merkittyjä reittejä pitkin.

Kunnostushanketta varten tarvitsee kuljettaa kunnostamisessa käytettävä kivimateriaalia konevoimin (traktori, minidumperi tms. maansiirtokone) luonnonsuojelualueen rajojen sisäpuolella merkittyä kävelyreittiä pitkin. Kuljetusreitti ja tarkempi kunnostussuunnitelma ovat esitetty alla. Meritaimenen ja muiden Vantaanjoen uhanalaisten virtavesilajien elinolonsuhteiden parantaminen ovat luonnonsuojelulain 54 § mukaisia toimia, joiden perusteella Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää poikkeuslupan poiketa luonnonsuojelualueen säännöistä. Kunnostaminen ei vaaranna luonnonsuojelualueen perustamistarkoitusta. Koneen käyttäminen alueen sisällä on tarpeen virtavesikunnostuksien ja uhanalaisen virtavesilajiston elinolonsuhteiden parantamiseksi.

Kunnostus on määrä toteuttaa 26.8.2026. Kivet on tarkoitus kuljettaa portaiden yläpään tältä edeltävinä viikkoina elokuussa.

Tausta

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) on VHVSY ry:n jäsen. Vuonna 2026 HSY täyttävät 150 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi HSY on pyytänyt VHVSY:ltä apua virtavesikunnostustalkoiden järjestämiseksi. Talkoisiin on tässä kohdin tietävästi osallistumassa 30–50 HSY:n työntekijää. Ilmoittautuvien lukumääräksi on rajattu enimmillään 100 HSY:n työntekijää. Kunnostuskohteeksi on päätetty Vantaanjoen Pitkäkoski.

VHVSY:n jokitalkkari [REDACTED] toteuttaa vuosittain virtavesikunnostuksia Vantaanjoen alueella ja hänellä on kokemusta vastaavasta toiminnasta luonnonsuojelualueilla. Tolvanen vastaa kunnostustalkoon organisoinnista ja tarittavien lupien hakemisesta.

Pitkäkoski on koko Vantaanjoen vesistön pinta-alaltaan suurin yksittäinen koskialue (34 445 m²). Pitkäkoski on historiassaan perattu ja kosken keskivaiheilla on nähtävissä vanha perkuuvalli. Virtavesien hoitoyhdistys kunnosti koskea vuosina 2002 ja 2004, jolloin koskeen lisättiin harjusoraa pumppuauton avulla. Muuta kunnostustoimintaa ei ole tehty.

Kunnostuksen tavoite ja suunnitelma

Kunnostuksen tavoitteena lisätä Suomenlahden meritaimenen (erittäin uhanalainen) ja lohen (vaarantunut) lisääntymismahdollisuuksia peratussa Pitkäkoskessa. Samalla monipuolistetaan veden virtausta ja syvyysvaihtelua pienellä alueella, mikäli perkuuvallia pystytään purkamaan samalla. Vaihtelun lisääminen mahdollistaa pienessä kokoluokassa monipuolisemman elinympäristöjen mosaiikin.

Kunnostuksessa käytetty kiviaines toimitetaan uomaan ensin uoman eteläpuoleiselle parkkipaikalle rekalla, mistä se kuljetetaan kevyenliikenteen väylää luonnonsuojelualueen rajalle (tumma katkoviiva kartassa 1, kuva 1). Kevyenliikenteen väylä ei ole osa varsinaista luonnonsuojelualueutta, joka on rajattu selvästi maastossa aidalla ja kylteillä (kuva 1).

Kevyenliikenteen väylän päästä (kuva 2) kivet on tarkoitus kuljettaa kivituhkalla päällystettyä kävelyreitillä (kuva 3) joen rannalla sijaitsevien portaiden yläpäähän (kuva 4). Kevyenliikenteenväylän päästä (kuva 2) kuljetus tapahtuu luonnonsuojelualueen sisällä ja tämän välin kuljettamista konevoimin varten tarvitaan poikkeuslupa LVV:stä.

Suunnitelmana on käyttää käytössä olevan kaluston mukaan joko traktoria, jonka kauhassa kivet kuljetaan, tai ns. minidumperia, jotta vältetään osumat polun yläpuolisiin oksiin. Portaiden yläpäässä kivet kaadetaan pressun päälle, joka suojaa maata jonkin verran ja josta kivet ovat helppo kerätä tarkasti talteen. Vaihtoehtoisesti kivet viedään portaiden yläpäähän ns. suursäkkeissä, joista kivien kerääminen on yhtä lailla helppoa.

Kunnostamista varten on haettu ja saatu LVV:stä vuollejokisimpukan rauhoitusta koskeva poikkeuslupa sekä haettu lausunto vesilainluvan tarpeesta. Muut tarvittavat luvat ovat vireillä Helsingin kaupungin organisaatiossa.

5 Säännökset ja määräykset, joita hakemus koskee

Pitkäkosken rinnelehdot (YSA012330) on perustettu 10.5.1984 Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä N:o 2310 (5908 361 83 Y Hel). Alueella on noudatettava muun muassa seuraavia rauhoitusmääräyksiä:

- Liikkuminen alueella on sallittu vain erikseen osoitetuilla reiteillä, joilla saa kulkea jalkaisin ja talvella hiihtäen.

Lupa- ja valvontavirasto voi luonnonsuojelulain 54 §:n (802/2025) 1 momentin mukaan myöntää luvan poiketa luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen tai tutkimuksen kannalta.

6 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto myöntää luvan poiketa Pitkäkosken rinnelehdot (YSA012330) rahoitusmääräyksistä hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa ajanjaksolla 1.8.– 31.12.2026.
2. Hakemuksen mukaisista toimenpiteistä ei saa jäädä maastoon pysyviä jälkiä.
3. Luvansaaja vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajaan.
4. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvanmukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
5. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana (esim. puhelimesta) ja pyydettyä esitettävä.
6. Luvan käytöstä tulee raportoida Lupa- ja valvontavirastolle (kirjaamo@lvv.fi) 31.12.2026 mennessä. Raportin tulee sisältää tiedot siitä, milloin luvan mukaiset toimenpiteet on toteutettu sekä millaista työkonetta kiviaineksen siirtoon on käytetty. Raportissa tulee mainita asian diaarinumero LVV-U/74123/2026.

7 Perustelut

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei virtavesikunnostushanketta varten tehtävä kiviaineksen siirto vaaranna Pitkäkosken rinnelehtojen luonnonsuojelualueen perustamistarkoitusta lupaehtojen mukaisesti toteutettuna. Maansiirtokoneella kuljetetaan kiviainesta olemassa olevia kevyenliikenteen väyliä pitkin, jolloin haittaa ei aiheudu alueen luonnonarvoille. Poikkeaminen on myös tarpeen alueen käytön kannalta, jotta aluetta on mahdollista hyödyntää kiviaineksen kuljettamiseksi kunnostustyötä varten mahdollisimman lähelle Vantaanjoen Pitkäkoskea.

8 Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n mukaisesti pantava välittömästi täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Lupa myönnetään virtavesikunnostushankkeen toteuttamiseksi, jonka voidaan katsoa edistävän yleistä etua. Kunnostustoimenpiteiden toteuttaminen hakemuksen mukaisesti edellyttää luvan välitöntä täytäntöönpanoa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei näin ollen voida yleisen edun vuoksi lykätä.

9 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.
Valitusosoitus on liitteenä.

11 Käsittelymaksu

Maksutta. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Asetuksen mukaan hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

12 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

sähköpostitse (tavallisena tiedoksiantona):
hakija

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Uudenmaan elinvoimakeskus
Helsingin kaupunki
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry

13 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt lakimies Wilma Poutanen ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/74123/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/74123/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Poutanen Wilma 09.07.2026 12:23

Ratkaisija Aalto Tapio 09.07.2026 12:33